

338.48
Р 44

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра «Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу»

«ДО ЗАХИСТУ»
Завідувач кафедри

_____ Т. В. Тесленко
« 08 » 08 2022 р.

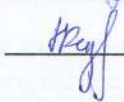
ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття ОС «магістр»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм»

Тема дипломної роботи: «АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ»

Theme: «ANTI-CRISIS MANAGEMENT FOR TOURISM BUSINESS»

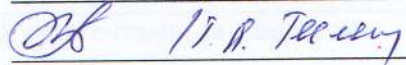
Керівник дипломної роботи, доцент		_____ Т. Ю. Чаркіна
Студент групи,		_____ А. О. Реукова
Student		_____ A. Reukova

Дніпро 2022

Спеціальність 242 «Туризм»

ЗАТВЕРДЖУЮ:
зав. кафедри _____

« 20 » 12 2021

ЗАВДАННЯ
до дипломної роботи студентки
Реуковой Анастасії Олегівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕН ТУРИСТИЧНОГО
БІЗНЕСУ

Theme: ANTI-CRISIS MANAGEMENT FOR TOURISM BUSINESS

Затверджена наказом по університету №__ від 28.09.21 р.

2. Термін подання студентом закінченої роботи 14.12.2021 р.

3. Вихідні дані до роботи Статистична інформація щодо розвитку
International tourism and COVID-19 // The World Tourism Organization
(UNWTO). 17.12.2020. URL: [https:// www.unwto.org/international-tourism-
and-covid-19](https://www.unwto.org/international-tourism-and-covid-19)

Туристична діяльність в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/tyr/tyr_dil/arch_tyr_dil.htm

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань до розробки)

1.1. Тенденції та закономірності розвитку туристичного бізнесу України

1.2. Сутність кризи у туристичному бізнесі України

1.3. Аналіз наукових праць щодо туристичного бізнесу в Україні

2.1. Світова криза туристичної індустрії

2.2. Сучасний стан туристичної діяльності в Україні

2.3. Передовий досвід туризму в країнах Євросоюзу

3.1. Розробка шляхів антикризового менеджменту туристичної індустрії

3.2. Сучасні тренди розвитку туристичної діяльності

3.3. Удосконалення системи управління персоналом туристичної діяльності

в умовах кризи

5. Перелік графічного матеріалу

Слайд 1 Внесок туризму у світовий ВВП, % за найпопулярнішими туристичними маршрутами

Слайд 2 Міжнародні туристичні прибуття 2018–2020 рр. за країнами, які відвідують туристи найчастіше

Слайд 3 Кількість туроператорів та турагентів по Україні за 2019 та 2020 рр.

Слайд 4 Кількість туристичних пакетів, реалізованих туроператорами та турагентами, у 2020 році за регіонами. (Юридичні особи)

Слайд 5 Розподіл внутрішніх туристів, обслугованих турагентами, за метою, за регіонами поїздки у 2020 році

Слайд 6 Кількість туристів усього, обслугованих туроператорами та турагентами, у 2020 році за регіонами

Слайд 7 Кількість виїзних туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, у 2020 році усього за регіонами

Слайд 8 Країни- лідери серед туристів, які відвідали Україну у 2021 році

Слайд 9 Антикризові стратегії

Слайд 10 Світові тренди розвитку туристичної індустрії

Слайд 11 Розрахунок визначення економічної ефективності проекту

7. Дата видачі завдання: « 20 » 05 2021 р.

Керівник дипломного проекту _____

(підпис)

Т.Ю. Чаркіна
(ПІБ)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис)

А. О. Реукова
(ПІБ)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва розділу дипломної роботи	Термін виконання розділу роботи	Примітки
1	Розділ 1 Проблеми розвитку туристичного бізнесу в умовах кризи	30.10.2021	
2	Розділ 2. Вплив економічної кризи на туристичний бізнес	27.11 2021	
3	Розділ 3. Напрямки антикризового менеджменту туристичного бізнесу	14.12.2021	

Студент-дипломник _____

Керівник роботи _____

АНОТАЦІЯ

Реукова А. О. «Антикризовий менеджмент туристичного бізнесу»: 96 с., 11 рис., 4 табл., 71 джерело.

Ключові слова: туристична індустрія, світові тренди, інноваційні напрямки розвитку, стратегії розвитку, антикризові стратегії, внутрішній туризм, онбордінг.

В першому розділі диплому досліджено тенденції та закономірності розвитку туристичного бізнесу України, проаналізовано сутність кризи у туристичному бізнесі України та зроблено аналіз наукових досліджень щодо туристичного бізнесу.

У другому розділі визначено наслідки світової кризи туристичної індустрії, проаналізовано сучасний стан туристичної діяльності в Україні, проаналізовано передовий досвід туризму в країнах Євросоюзу.

У третьому розділі розроблені шляхи антикризового менеджменту туристичної індустрії, запропоновано впровадження сучасних світових трендів розвитку туристичної діяльності для отримання додаткового прибутку. В роботі запропоновано: впровадження системи онбордінгу для швидкого навчання персоналу та адаптації к новим умовам роботи, антикризові стратегії для швидкого виходу з кризи та отримання додаткового прибутку.

ANNOTATION

A. Reukova, "Anti-crisis management of the tourism business": 96 pages, 11 figures, 4 tables, 71 source.

Key words: tourism industry, world trends, innovative directions of development, development strategies, anti-crisis strategies, domestic tourism, onboarding.

In the first section of the diploma the tendencies and regularities of development of tourist business of Ukraine are investigated, the essence of crisis in tourist business of Ukraine is analyzed and the analysis of scientific researches concerning tourist business is made.

The second section identifies the consequences of the global crisis in the tourism industry, analyzes the current state of tourism in Ukraine, analyzes the best practices of tourism in the European Union.

In the third section the ways of anti-crisis management of the tourist industry are developed, introduction of modern world trends of development of tourist activity for reception of additional profit is offered. The paper proposes: introduction of an onboarding system for quick staff training and adaptation to new working conditions, anti-crisis strategies for quick recovery from the crisis and additional profits.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ.....	9
1.1. Тенденції та закономірності розвитку туристичного бізнесу України.	9
1.2. Сутність кризи у туристичному бізнесі України	16
1.3. Аналіз наукових праць щодо туристичного бізнесу в Україні	23
РОЗДІЛ 2. ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ НА ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС... 33	
2.1. Світова криза туристичної індустрії.....	33
2.2. Сучасний стан туристичної діяльності в Україні	39
2.3. Передовий досвід туризму в країнах Євросоюзу.....	51
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.....	66
3.1. Розробка шляхів антикризового менеджменту туристичної індустрії.....	66
3.2. Сучасні тренди розвитку туристичної діяльності.....	74
3.3. Удосконалення системи управління персоналом туристичної діяльності в умовах кризи.....	84
ВИСНОВКИ	87
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89

ВСТУП

Туризм - важливий сектор економіки у всьому світі , який грає дуже важливу роль в глобальній економіки світу, це галузь яка створює велику кількість робочих місць та експорті послуги. Туризм є ключовим елементом стратегії ЄС по соціально – економічному розвитку. Туристична індустрія, та суміжні сектор національних економік забезпечують зайнятість біля 12% працездатного населення розширеного ЄС.

Туристичний бізнес вважається одним з найприбутковіших у світі. Однак Україна, що має величезний туристичний потенціал, досі у повній мірі не реалізувала його, тому рівень її привабливості для міжнародного туризму залишається невисоким. Ця обставина не дозволяє отримання значних сум прибутку від туристичного бізнесу.

В умовах постійних змін, а саме: в умовах політичної кризи, економічної кризи та кризи коронавірусу, світова туристична індустрія опинилися у дуже скрутному становищі, для виходу з якого потрібно розробити нові стратегії та нові напрямки для виходу з кризового стану всієї галузі. А також, щоб бути конкурентоспроможними на ринку туристичних послуг та отримання більшого сегменту ринку, потрібні розробити додаткові напрямки та заходи, що принесуть додатковий дохід та забезпечать конкурентні переваги підприємства.

Розвиток туристичного бізнесу в Україні підтримується такими документами: «Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року», Постанова Верховної Ради України від 13.07.2017 № 1460-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Розвиток туристичної індустрії як інструмент економічного розвитку та інвестиційної привабливості України».

Все віще зазначене зумовило вибір теми дипломної роботи. Значний вклад у дослідження туристичного бізнесу внесли праці вчених: Апілат О. В., Бараш Ю.С., Бобарикіна О. М., Бойко М. Г., Камушков О. С., Марценюк Л.В., С.В. Мельниченко, К.А. Шеєнкова, Т. Ю. Чаркіна.

Метою дипломної роботи є розробка антикризових напрямків туристичного бізнесу та запровадження нових стратегій та заходів, для виводу туристичного бізнесу України з кризового стану, з урахуванням досвіду європейських країн.

Мета дослідження зумовила розв'язання таких завдань:

- проаналізувати тенденції та закономірності розвитку туристичного бізнесу України;
- дослідити сутність кризи у туристичному бізнесі України;
- дослідити наукові праці щодо туристичного бізнесу в Україні;
- дослідити світову кризу туристичної індустрії;
- проаналізувати сучасний стан туристичної діяльності в Україні;
- дослідити передовий досвід туризму в країнах Євросоюзу;
- розробити напрямки та заходи антикризового менеджменту туристичної індустрії.

Об'єкт дослідження – процес антикризового менеджменту туристичного бізнесу.

Предмет дослідження – антикризові стратегії та напрямки, щодо формування системи антикризового менеджменту туристичного бізнесу.

Методи дослідження - Для досягнення поставленої мети і вирішення завдань було використано такі методи:

- графічний метод – для відображення тенденцій та закономірностей розвитку туристичного бізнесу в Україні ;
- метод математичної статистики – для обробки статистичних даних туристичного бізнесу за останні роки;
- системний підхід – для обґрунтування стратегії антикризового менеджменту туристичного бізнесу; впровадження онбордінгу в систему туристичної індустрії.

Практична значимість одержаних результатів полягає у використанні сучасних трендів розвитку туристичної діяльності для отримання прибутку за рахунок впровадження передового досвіду інших країн світу.

Також використанні антикризових стратегій для виводу туристичного бізнесу з кризи. Та впровадження онбордінгу персоналу для підвищення кваліфікації працівників туристичної індустрії.

Частина запропонованих автором дипломної роботи напрямів розвитку туристичного потенціалу України надруковано в науковій статті: Чаркіна Т. Ю., Зайцева В. М., Пікуліна О. В., Реукова А. О. Сучасні тренди розвитку та нові напрями туристичної індустрії. Агросвіт. 2022. № 3. С. 49–56. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.3.49, та наукових тезах: Реукова А. О. Велнес-туризм як сучасний тренд здорового способу життя. / Наука і вища освіта : тези доповідей XXX Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених, м. Запоріжжя, 10 листопада 2021 р. Класичний приватний університет. Запоріжжя : КПУ, 2021. С. 420.

ВИСНОВКИ

Туристичний бізнес вважається одним з найприбутковіших у світі. Однак сучасні умови в Україні, а особливо після кризи пандемії та впровадження постійних карантинних заходів, які нанесли цій галузі великих збитків, обумовило туристичну індустрію запроваджувати антикризові стратегії та заходи для виходу з кризи та отримання додаткового прибутку.

Ми спостерігаємо, що за останній час дуже змінились світові тренди туризму, особливо, в умовах карантинних обмежень.

Розвиток світових трендів дасть можливість туристичному бізнесу України розробити додаткові заходи та швидше адаптуватися до змін, до яких призвела пандемія та отримати дохід від розширення асортименту послуг, зробити їх більш інклюзивними, з урахуванням особистих потреб клієнтів.

В дипломній роботі: проаналізовано тенденції та закономірності розвитку туристичного бізнесу України;

- досліджено сутність кризи у туристичному бізнесі України;
- досліджено наукові праці щодо туристичного бізнесу в Україні;
- встановлено, що світову кризу туристичної індустрії переживають усі країни світу, але кожна пропонує свої шляхи виходу;
- проаналізовано сучасний стан туристичної діяльності в Україні та встановлено, що Україна має величезний потенціал для розвитку туризму та досліджено світові тренди туристичної індустрії;
- досліджено передовий досвід туризму в країнах Євросоюзу;
- запропоновано впровадження туристичних світових трендів;
- запропоновано використання онбордингу для підвищення кваліфікації працівників туріндустрії.
- запропоновано використовувати такі антикризові стратегії для антикризового менеджменту туристичної індустрії:
  - стратегію "паралельної діяльності";
  - стратегію "стрибка";

- стратегію "пілотного проекту";
- стратегію "розширення вузького місця".

Практична значимість одержаних результатів полягає у використанні сучасних трендів розвитку туристичної діяльності особливо таких як, велнес-туризм, соло-туризм, онлайн- тури, внутрішній туризм, а також Workations – поєднання роботи, навчання та відпочинку, та bleisure (business + leisure), це поєднання бізнес-поїздок та відпочинку. Ці усі нові тренди світової індустрії допоможуть отриманню прибутку за рахунок впровадження передового досвіду інших країн світу. Та впровадження онбордінгу персоналу для підвищення кваліфікації працівників туристичної індустрії.

Имя пользователя:
Федосова Юлія

Дата проверки:
19.02.2022 10:52:26 EET

Дата отчета:
19.02.2022 10:54:47 EET

ID проверки:
1010381774

Тип проверки:
Doc vs Internet + Library

ID пользователя:
100005559

Название файла: Диплом Реукова А. О. (1)

Количество страниц: 86   Количество слов: 17417   Количество символов: 134403   Размер файла: 1.09 MB   ID файла: 1010325558

33% Совпадения

Наибольшее совпадение: 9.28% с Интернет-источником (http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2019/43.pdf)

0% Цитат

Исключение цитат выключено

Исключение списка библиографических ссылок выключено

0% Исключений

Нет исключенных источников